

N:o 82.

Kungl. Maj:t nådiga proposition till Riksdagen angående anslag för beredande af tilläggsunderstöd åt högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor; gifven Stockholms slott den 15 februari 1907.

Under återopande af bifogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 156,000 kronor att utgå med ena hälften år 1907 och andra hälften år 1908 för att användas såsom bidrag till bestridande af de ökade utgifter, som de högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor, hvilka åtnjuta understöd från det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, förorsakas i följd af 1906 års Riksdags ävensom vederbörande kommuners beslut om höjning af minimilönen för ordinarie folkskollärarinna, dock under villkor att kommunen eller enskilda donatorer för samma ändamål lämna bidrag, hvars värde, för år räknadt, uppgår till minst samma belopp som statens tilläggsunderstöd.

De till ärendet hörande handlingarna skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts,
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom.

GUSTAF.

Hugo Hammarskjöld.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 15 februari 1907.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
 Statråden: TINGSTEN,
 ALFRED PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 DYRSSEN,
 HAMMARSKJÖLD,
 ROOS,
 JUHLIN,
 SWARTZ.

*Ang. anslag
 för beredande
 af tilläggs-
 understöd åt
 högre skolor
 för kvinnlig
 ungdom och
 samskolor.*

Departementschefen, statsrådet Hammarskjöld anförde härefter:

»I skrifvelse den 15 maj 1902 angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel anmälde Riksdagen, att Riksdagen i anledning af Kungl. Maj:ts framställning om höjning af anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, af hvilket anslag jämväl vissa samskolor ägt åtnjuta understöd,

dels godkänt följande grunder för tilldelande af statsunderstöd åt högre skolor för kvinnlig ungdom och sådana å orter, där allmänt läroverk för gossar ej finnes, upprättade samskolor, som vid dessa grundens

trädande i tillämpning redan voro i åtnjutande af statsbidrag från förevarande anslag, nämligen:

a) att skolan, oberäknadt s. k. förberedande klasser, skall meddela undervisning i minst fem årsklasser och under senaste tre år, hvarunder statsunderstöd åtnjutes, hafva haft i medeltal minst 30 lärjungar, tillhörande sistnämnda årsklasser, eller, beträffande nytillkommande skola, vid den tid, då ansökning om statsbidrag göres, räkna minst 30 lärjungar i sistberörda klasser;

b) att kommun eller enskilda donatorer till skolans uppehållande skola lämna bidrag, hvars värde för år räknadt uppgår till minst samma belopp som statsunderstödet;

c) att åt skola, som i a) nämnts, kan tilldelas statsunderstöd af högst 45 kronor för hvar och en af dess lärjungar i klasserna öfver de förberedande, med iakttagande härvid, dels att detta understöd må utgå med högst 4,500 kronor till hvarje skola, dels att hvarje i a) nämnd skola, som meddelar undervisning i huslig ekonomi, må för detta ändamål kunna tilläggas ett särskildt understöd af högst 500 kronor;

d) att genom intyg af vederbörande eforalstyrelse blifvit styrkt, ej mindre att anordningarna vid skolan äro i hygieniskt hänseende tillfredsställande och undervisningen så ordnad, att öfveransträngning af lärjungarna därigenom icke föranledes, än äfven att legitimerad läkare är vid skolan anställd;

e) att ämneslärarinna, som har sin hufvudsakliga tjänstgöring i klasserna öfver de förberedande, skall för 24 timmars undervisning i veckan under 36 läsveckor om året, påsk- och pingstferier samt tillfälliga lofdagar inberäknade, erhålla aflöning, uppgående minst till ordinarie folkskollärarynnas inom samma kommun för åtta månaders tjänstgöring bestämda lägsta aflöning med inberäknande af naturaförmånerna, eller, om ordinarie folkskollärarynna icke är inom kommunen anställd, lägsta lagstadgade lön för ordinarie folkskollärarynna, likaledes med inberäknande af naturaförmånerna, samt för mindre eller större antal läsveckor eller veckotimmar i proportion härtill;

f) att lärjungar till det antal, som af Kungl. Maj:t bestämmes, skola erhålla undervisning i skolan dels kostnadsfritt och dels mot en årsafgift, som icke öfverstiger 50 kronor;

g) att årlig berättelse skall afgifvas om skolans verksamhet; samt

h) att skolan skall vara underkastad den kontroll och de bestämmelser i öfrigt, som Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva;

i sammanhang hvarmed Riksdagen bestämt, att det under e) upptagna villkoret skall intill år 1909 tillämpas endast med afseende å statsbidrag

till skola, som vid dessa grundens trädande i tillämpning ej vore i åtnjutande däraf, äfvensom, hvad angår en vid nämnda tidpunkt af staten understödd skola, för tilldelande åt densamma af statsbidrag till högre belopp än den då uppbar;

hvarjämte Riksdagen uti sin ifrågavarande skrifvelse uttalat, att understöd icke borde för samma skola beviljas både från anslaget till understöd åt enskilda läroverk och från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom;

dels ock för omförmälda ändamål äfvensom till bestridande af visst årligt bidrag till pensionsinrättningen för lärarinnor vid Sveriges högre skolor för kvinnlig ungdom höjt anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom med ett belopp af 147,500 kronor, eller från 200,000 kronor till 347,500 kronor.

De af Riksdagen sålunda godkända grunderna, hvilka offentliggjorts genom nådig kungörelse den 13 juni 1902, trädde i tillämpning med år 1903.

Genom 1903 års Riksdags beslut har dels samskolors rätt till delaktighet i nämnda anslag utsträckt, dels anvisats ett särskildt anslag under riksstatens tionde hufvudtitel att användas till bidrag till pensionering af lärarinnor vid högre flick- och samskolor, hvarigenom flickskoleanslaget befriats från att utgifva bidrag till dylikt ändamål. Sedermera har 1906 års Riksdag dels ytterligare utsträckt rätten för samskolor till delaktighet i anslaget, dels medgifvit visst undantag från bestämmelsen under a), dels ock höjt anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor från 347,500 kronor till 380,000 kronor.

De af Riksdagen senast fastställda grunderna hafva offentliggjorts i nådig kungörelse den 14 september 1906.

Af de nu omförmälda bestämmelserna ber jag få fästa uppmärksamheten på den under e) upptagna, hvilken äger tillämplighet med afseende å statsbidrag till skola, som vid 1902 års utgång ej var i åtnjutande däraf, äfvensom, hvad angår en vid nämnda tidpunkt af staten understödd skola, endast för tilldelande åt densamma af statsbidrag till högre belopp än den då uppbar. Efter det anslaget af Riksdagen höjts till 380,000 kronor, har nämligen Riksdagen på Kungl. Maj:ts förslag höjt den lägsta lagstadgade kontanta lönen för ordinarie folkskollärarynna från 700 kronor till 900 kronor. Därjämte hafva åtskilliga kommuner beredt där anställda ordinarie folkskollärarynna löneförhöjningar till afsevärda belopp. Då på grund af nyssnämnda bestämmelse många statsunderstödda flick- och samskolor äro skyldiga att i motsvarande grad höja aflöningarna för vid sko-

lorna anställda ämneslärarinnor och de öfriga till följd af konkurrensen tvingas att följa exemplet, hafva från ett flertal statsunderstödda flick- och samskolor till Kungl. Maj:ts inkommit underdåniga ansökningar, däri skolstyrelserna, under förklarande att skolorna icke kunna med nu utgående statsunderstöd bära den ökade utgift, som af denna löneförhöjning förorsakas, anhållit om ökade understödsbelopp, motsvarande, tillsammans med kommunernas lika stora bidrag, skolornas af angifna orsak ökade utgiftssumma. Sedan öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, på grund af nådig remiss, i detta ärende inkommit med underdånigt utlåtande af den 14 januari 1907, får jag nu anmäla ärendet till Kungl. Maj:ts nådiga pröfning, men torde det tillåtas mig att först lämna en redogörelse för de förhållanden, under hvilka meraberörda bestämmelse tillkommit.

I enlighet med 1896 års Riksdags beslut fastställdes genom nådig kungörelse den 29 maj 1896 vissa nya bestämmelser i fråga om åtnjutande af understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom. Enligt dessa bestämmelser kunde läroanstalt erhålla statsunderstöd af högst 30 kronor årligen för hvarje lärjunge i klasserna öfver de förberedande, dock att ingen skola finge erhålla högre statsbidrag än 3,000 kronor för år, oberäknadt särskildt understöd för undervisning i huslig ekonomi. I anledning af bland annat flera uttalanden såväl inom Riksdagen som annorstädes, af hvilka uttalanden framginge, att särskildt i följd af den dyra tiden under 1890-talet otillräckligheten i den aflöning, som tillkommit lärarpersonalen vid våra högre flickskolor och därmed likställda samskolor, skarpt framträd, helst något dyrtidstillägg icke kommit denna lärarkår till del, uppdrog den 15 juni 1901 dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet, jämlikt nådigt bemyndigande, åt lektorn vid högre lärarinneseminarier L. M. Wærn att verkställa utredning af de ekonomiska förhållandena vid de af staten understödda högre skolorna för kvinnlig ungdom och med dem likställda samskolor samt att afgifva yttrande och förslag i fråga om de bidrag af statsmedel, som för dessa läroanstalter kunde anses erforderliga, äfvensom beträffande de närmare villkor och bestämmelser, under hvilka dylika bidrag borde utgå. I skrifvelse den 1 oktober 1901 afgaf Wærn utredning, yttrande och förslag i ämnet, därvid lämnades redogörelse för 102 statsunderstödda flick- och samskolors ekonomiska ställning samt andra därmed sammanhängande förhållanden, såsom 1) lärjungarnas antal och däraf beroende anordningar, 2) lärjungarnas afgifter, 3) lärarpersonalens utbildning och kompetens, 4) lärarpersonalens lönevillkor och tjänstetid. För innehållet af Wærns skrifvelse har redogjorts under punkt 19 i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 11 januari 1902, af hvilket protokoll utdrag finnes vidfogadt statsverks-

propositionen för samma år, och hvartill jag får hänvisa, dock torde det tillåtas mig att här återupprepa hvad Wærn anført i den del af frågan, som nu är af största intresset, nämligen den rörande ämneslärarinnornas löner.

Med afseende på lönevillkor och tjänstetid indelade Wærn lärarpersonalen i tre klasser: A) föreståndarinnor och föreståndare, B) den öfriga fasta personalen samt C) timplärare och timplärrinnor. I fråga om lönevillkoren och tjänstetiden för klassen B) visade de Wærn tillhandakomna uppgifterna, att denna personals lönevillkor, såsom naturligt vore, ställde sig olika för lärarkrafter af olika kompetens, hvarför det syntes lämpligt att vid redogörelsen för lönerna indela den till denna klass hörande personal i tre grupper, nämligen 1) de, som aflagt akademisk examen eller afgangsexamen från högre lärarinneseminariet, 2) de, som aflagt folkskollärarexamen eller mogenhetsexamen, samt 3) öfriga lärarinnor med fast årslön. Vid de ifrågavarande skolorna funnes anställda åtskilliga lärarinnor och lärare, som hade fasta årslöner, men endast partiell tjänstgöring. Då dessa lärarkrafters tjänstgöring föredde den största oregelbundenhet med afseende på sin omfattning, hade de vid redogörelsen för den fasta personalens lönevillkor ej kunnat tagas med. Redogörelsen afsåge alltså endast de fasta lärarkrafter, som haft full tjänstgöring, och därmed hade menats en sådan, som omfattat minst 20 fulla lektionstimmar i veckan.

Lönevillkoren under läsåret 1900—1901 för de lärarinnor och lärare, som aflagt akademisk examen eller afgangsexamen från högre lärarinneseminariet, framginge af en meddelad tabell, enligt hvilken utaf dessa till ett antal af 202 uppgående lärarinnor och lärare mer än tredjedelen (nämligen 71) haft årslöner, som ej öfverstigit 1,000 kronor, mer än hälften (nämligen 110) haft löner, som ej öfverstigit 1,100 kronor, och ungefär tre fjärdedelar (nämligen 152) haft löner, som ej öfverstigit 1,200 kronor. Bland de 19, som haft löner å högre belopp än 1,300 kronor, hade några varit lärare (företrädesvis vid samskolor), och några af de hörande lärarinnorna hade kommit till det jämförelsevis höga lönebeloppet endast till följd af ett tillfälligt dyrtidstillägg. Högsta lärarinnelönen hade varit (inclusive ett dyrtidstillägg) 1,520 kronor, och högsta lärarlönen hade varit 1,600 kronor.

Omfattningen af den till ifrågavarande grupp hörande lärarpersonalens tjänstgöring framginge af en tabell, enligt hvilken relativt största antalet haft 24 timmars tjänstgöring i veckan, medan endast ett fåtal haft mer än 27 timmar; och hade 51 lärarinnor och lärare haft 20—22 timmars tjänstgöring, 114 en tjänstgöring af 23—25 timmar samt 37 en tjänst

göring af 26—29 timmar i veckan. Den kortare tjänstgöringstiden hade, såsom billigt vore, i regeln tilldelats dem, som haft sig ålagdt ett drygare hemarbete med rättande af lärjungarnas öfningsskrifningar. Dessutom plägade — på grund af en mellan ett antal föreståndarinnor träffad öfverenskommelse — en något lägre tjänstgöringstid än den normala tilldelas unga och opröfvade lärarinnor under deras första tjänstår.

Lönevillkoren under läsåret 1900—1901 för de lärarinnor och lärare, som aflagt afgangsexamen från folkskoleseminarium eller mogenhetsexamen vid allmänt läroverk, framginge af en tabell, enligt hvilken utaf dessa till ett antal af 91 uppgående lärarinnor och lärare mer än hälften (nämligen 54) haft löner, som ej öfverstigit 1,000 kronor, mer än tre fjärdedelar (nämligen 70) haft löner, som ej öfverstigit 1,100 kronor, och endast en sjundedel (nämligen 13) haft löner å mer än 1,200 kronor.

Hvad anginge tjänstgöringstiden för lärarkrafterna inom denna andra grupp, ställde den sig i medeltal något högre än för den första gruppens lärare och lärarinnor. Inom gruppen n:r 2 hade nämligen jämförelsevis färre haft det lägre timantalet (20—22 timmar i veckan) och flera det högre timantalet (26—29 timmar i veckan), och i enstaka fall hade tjänstgöringen för lärarinnor och lärare inom denna grupp uppgått till 30 à 31 veckotimmar. Skillnaden i tjänstetid för de båda gruppernas lärarkrafter berodden naturligen därpå, att det vore de till första gruppen hörande lärarinnorna och lärarna, som företrädesvis bestrede undervisningen i språk på de högre stadierna och sålunda finge det drygaste arbetet med rättande af öfningsskrifningar.

Lönevillkoren under läsåret 1900—1901 för öfriga lärarinnor med fast årslön framginge af en tabell, enligt hvilken af hithörande 267 lärarinnor endast 75 haft årslöner å högre belopp än 900 kronor. Bland dessa vore de allra flesta dels lärarinnor af utländsk börd dels sådana, som studerat och aflagt examina vid utländska skolor eller seminarier. De öfriga 192 lärarinnorna inom gruppen komme ej öfver 900 kronors lön, och flertalet (nämligen 146 lärarinnor) stannade vid och under det lönebelopp (800 kronor), som utgjorde minimum för lärarinnorna inom de båda andra grupperna. Bland de lägst aflönade lärarinnorna inom gruppen n:r 3 finnes några, hvilkas tjänstgöring till en del fallit inom läroverkens småskoleafdelningar.

Tjänstetiden för lärarinna af denna kategori hade i medeltal varit ungefär densamma som för lärarinna inom gruppen n:r 2.

Såsom ett bland de viktigaste resultaten af den verkställda utredningen betecknade Wærn det faktum, att lärarpersonalens, i synnerhet lärarinnornas löner och arfvoden vid de ifrågavarande skolorna vore abnormt låga

och i regeln otillräckliga för en anständig utkomst. För afhjälpande af, bland annat, detta missförhållande föreslog Wærn en höjning af de anslag, som 1896 års Riksdag beviljat till de ifrågavarande skolornas understödande, så att bidragen kunde utgå till minst 50 procent utöfver de dåvarande eller med 45 kronor för lärjunge intill ett maximum af 4,500 kronor för hvarje skola.

Samtidigt med Wærns nu meddelade yttrande och förslag inlämnades till departementet en petition, hvari anhölls utom annat, att Kunql. Maj:t täcktes af Riksdagen äska en sådan förhöjning å anslaget till de högre skolorna för kvinnlig ungdom, att högre flick- och samskola måtte kunna tilldelas statsunderstöd af högst 50 kronor för hvar och en af dess lärjungar i klasserna öfver de förberedande, och att sådant understöd måtte utgå med högst 5,000 kronor till hvarje skola, oafsedt understöd för undervisning i huslig ekonomi.

Sedan vederbörande hörts öfver såväl Wærns yttrande och förslag som nyssberörda petition, föredrogs ärendet i statsrådet den 11 januari 1902, därvid dåvarande departementschefen, på sätt inhämtas af förutnämnda protokollsutdrag, yttrade, bland annat, att han ansåge det önskligt, att en minimilön kunde bestämmas för lärarinna med full tjänstgöring, men att han på anförda skäl ändock icke ville förorda något sådant. Beträffande det högsta belopp, som i statsunderstöd kunde utdelas för hvarje lärjunge och skola, funne departementschefen visserligen de högre, af petitionärerna föreslagna beloppen från skolornas synpunkt behöfliga, men då de lägre, af Wærn föreslagna maximibeloppen innebure en väsentlig förhöjning af de då utgående understöden och betingade en ej obetydligt ökad statsutgift, och då departementschefen ansåge angelägnare, att det för ändamålet erforderliga statsanslaget kunde så bestämmas, att hvarje skola, hvilken uppfyllt de fastställda villkoren, erhöle det högsta belopp, som enligt de gifna bestämmelserna kunde densamma tilldelas, funne departementschefen rådligast att stanna vid de lägre, af Wærn föreslagna beloppen. Departementschefen angaf vidare vissa grunder, som enligt hans åsikt borde blifva gällande för erhållande af statsbidrag, bland hvilka grunder icke upptogs något om minimilön åt lärarinnor, och täcktes Kunql. Maj:t på departementschefens, af statsrådets öfriga ledamöter tillstyrkta hemställan föreslå Riksdagen dels medgifva, bland annat, att i enlighet med de af departementschefen angifna grunder statsunderstöd finge tilldelas högre skolor för kvinnlig ungdom och vissa samskolor, dels ock höja anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom från 200,000 kronor till 360,000 kronor.

För Riksdagens beslut i frågan har jag förut redogjort. Det skilde sig från Kungl. Maj:ts proposition bland annat därutinnan, att villkoret angående minimilön för lärarinnorna inryckts bland grunderna för statsbidrags tilldelande. Denna åtgärd motiveras af följande uttalande i Riksdagens förutberörda skrifvelse den 15 maj 1902:

»Riksdagen, som ansett sig böra medgifva den sålunda ifrågasatta förhöjningen af de till de särskilda skolorna utgående anslagens maximibelopp» (d. v. s. till respektive 45 kronor och 4,500 kronor), »har emellertid funnit det anmärkningsvärdt, att, under det förslagen om dylik förhöjning från början hufvudsakligen föranledts af önskvärdheten att förbättra lärarinnornas aflöningsförmåner, Eders Kungl. Maj:ts förslag icke innefattar någon bestämmelse angående skyldighet för sådan med statsmedel understödd skola att bereda sina lärarinnor skälig aflöning. På grund häraf har Riksdagen funnit de föreslagna bestämmelserna böra i nämnda afseende fullständigas. Riksdagen har såsom ett villkor för statsanslagets åtnjutande föreskrifvit, att ämneslärarinna vid af staten understödd skola, hvilken lärarinna har sin hufvudsakliga tjänstgöring i klasserna öfver de förberedande, skall för 24 timmars undervisning i veckan under 36 läsveckor om året, påsk- och pingstferier samt tillfälliga lofdagar inräknade, erhålla aflöning, uppgående minst till ordinarie folkskollärarynnas inom samma kommun för åtta månaders tjänstgöring bestämda lägsta aflöning med inberäkning af naturaförmånerna, eller, om ordinarie folkskollärarynna icke är inom kommunen anställd, lägsta lagstadgade lön för ordinarie folkskollärarynna, likaledes med inberäkning af naturaförmånerna, samt för mindre eller större antal läsveckor eller veckotimmar i proportion härtill. Emellertid har Riksdagen ansett giltigheten af nämnda villkor böra på det sätt begränsas, att detsamma förklaras skola intill år 1909 tillämpas endast med afseende å statsbidrag till skola, som vid den tid, då de nya grunderna träda i tillämpning, ej är i åtnjutande af statsbidrag, äfvensom hvad angår skola, som vid nämnda tidpunkt är af staten understödd, för tilldelande åt densamma af statsbidrag till högre belopp, än den då uppbär.»

Såsom jag förut omnämnt, hafva från ett flertal statsunderstödda flick- och samskolor inkommit underdåniga ansökningar om höjda statsbidrag för åren 1907 och 1908. Någon ytterligare redogörelse för dessa ansökningars innehåll torde ej vara af nöden, och tillåter jag mig på den grund att omedelbart ingå på öfverstyrelsens i ärendet afgifna utlåtande, däri anförts följande:

Till följd af bestämmelserna om ämneslärarinnornas löner måste, sedan folkskollärarinnornas minimilöner från början af år 1907 blifvit höjda med belopp, som i fråga om de olika kommunerna i regeln växlade mellan 200 och 400 kronor, aflöningarna för ämneslärarinnorna vid de skolor, som vore underkastade förut omnämnda villkor, från samma tidpunkt höjas med motsvarande belopp. Det hade visserligen satts i fråga, huruvida icke, enär de understöd, som hithörande skolor för närvarande åtnjöte, blifvit skolorna beviljade för treårsperioden 1906, 1907 och 1908, skolorna borde dispenserast från skyldighet att före denna periods utgång höja lärarinnornas löner utöfver de belopp, som motsvarade vid periodens *början* gällande lönevillkor för folkskollärarinnorna. Öfverstyrelsen förmenade emellertid, att, äfven om en sådan dispens från kungörelsernas bestämmelse kunde utverkas, en dylik åtgärd, på samma gång den för lärarinnorna skulle innebära en mycket kännbar minskning af inkomster, som de med fog syntes kunna påräkna, för skolorna själfva skulle vara till icke ringa skada genom minskade utsikter att vinna fullgoda lärarinnekrafter. Det nyssnämnda villkoret för åtnjutande af understöd af statsmedel hade i själfva verket för ifrågavarande skolors lärarinnor, liksom för skolorna, varit af så stort värde, att villkoret icke syntes böra bringas ur giltighet ens för en kortare och begränsad tid.

Med afseende på frågan huruvida och i hvilken mån den utgiftsökning, som måste blifva en följd af lärarinnelönernas sålunda framkallade höjning, skulle kunna täckas genom höjning af terminsafgifterna, hade öfverstyrelsen sökt inhämta upplysningar från de särskilda skolorna. Af de svar, som afgifvits på af öfverstyrelsen i detta hänseende gjorda frågor, syntes framgå, att en sådan höjning nästan öfverallt ansåges möta stora svårigheter. Det anfördes från många håll, att terminsafgifterna redan nu måste betraktas såsom höga. Tillika uttalades i flera fall den meningen, att en höjning af agifterna skulle icke oväsentligt nedbringa lärjungantalet, hvarigenom skulle orsakas, att skolans genom sådan åtgärd vunna ökning af inkomster sannolikt blefve obetydlig eller ingen. Från några skolor anfördes dessutom, att den mindre ökning af terminsafgifterna, som möjligen kunde ifrågasättas, vore väl behöflig på grund af motsedda kostnadsökningar för andra ändamål såsom för lokaler och materiell.

Utän att vilja tillägga hvad som från hvarje särskild skola anförts rörande svårigheterna af terminsafgifternas höjning afgörande beviskraft, enär det kunde väntas, att dessa svårigheter, äfven i åtskilliga fall då de syntes ganska stora, skulle befinnas möjliga att öfvervinna, i händelse andra utvägar att skaffa skolorna den nödvändiga inkomstökningen icke skulle stå skolorna till buds, hölle öfverstyrelsen före, att det vore i hög grad

önskligt, att utvägen att genom höjda terminsafgifter bereda skolorna medel till lärarinnornas löneförbättring icke måtte behöfva anlitas. Med afseende härå erinrades om den stora betydelsen däraf, att föräldrarnas kostnader för den i kulturellt afseende synnerligt viktiga högre flickskoleundervisningen kunde hållas så låga som möjligt, samt likaledes därom, att statens och kommunernas utgifter för denna undervisning endast utgjorde en bråkdel af utgifterna för den manliga ungdomens undervisning. Härtill komme, att billigheten syntes kräfva, att stat och kommun komme skolorna till hjälp med för ändamålet beviljad anslag, enär den ifrågasvarande utgiftsökningen vore en konsekvens af förutnämnda af Riksdagen föreskrifna villkor rörande ämneslärarinnornas löner.

Då i enlighet med det förut anförda öfverstyrelsen förmenade, att framställning borde göras till Riksdagen om extra anslag till ökad understöd åt högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor för de båda år, nämligen kalenderåren 1907 och 1908, som ännu återstode af den treårsperiod, för hvilken till nämnda skolor nu utgående statsunderstöd vore beviljade enligt det nådiga cirkuläret den 24 november 1905, ålåde det öfverstyrelsen att i detta afseende framlägga utarbetadt förslag.

Närmast till hands syntes ligga att till grund för beräkningen af det understödsbelopp, som för hvarje särskild skola borde ifrågasättas, taga de löneförhöjningar, som skolan från och med ingången af 1907 vore nödsakad gifva sina ämneslärarinnor på grund af bestämmelsen i förutnämnda nådiga kungörelser samt kommunernas beslut rörande löneförhöjning åt folkskollärarinnorna. Man skulle sålunda t. ex. i Stockholm, där lägsta lönen för en ordinarie folkskollärarinna för 8 månaders tjänstgöring från början af år 1907 blifvit höjd från 1,185 kronor till 1,550 kronor eller med 365 kronor, för en ämneslärarinna i en högre flickskola, som i klasser öfver de förberedande undervisade 24 timmar i veckan och som förut aflönats med 1,185 kronor, beräkna en löneförhöjning af 365 kronor. I fråga om en annan lärarinna med samma tjänstgöring, hvilken på grund af en högre kompetens eller längre väl vitsordad tjänstgöring förut erhållit en aflöning af t. ex. 1,400 kronor, skulle den löneförhöjning, som vid beräkningen borde för henne upptagas, endast utgöra 150 kronor, enär skolan ju icke vore skyldig att höja hennes aflöning till högre belopp än den förstnämnda lärarinnans eller till minimilönen 1,550 kronor. I verkligheten torde skolorna emellertid i regeln icke kunna underlåta att hädanefter, såsom flertalet af dem hittills gjort och såsom i alla afseenden syntes lämpligt, gifva högre aflöningar åt de äldre och mera förtjänta lärarinnorna än åt de jämförelsevis oerfarna och opröfvade. Den förut omnämnda beräkningsprincipen måste därför betecknas såsom obillig mot de

skolor, hvilka efter bästa förmåga sökt tillgodose sina lärarinnors intressen genom att fastställa lönebelopp, som på lämpligt sätt varit afpassade efter längden af föregående tjänstgöring samt öfriga förhållanden, hvilka i detta afseende vore förtjänta att beaktas.

För öfrigt kunde mot den nämnda beräkningsprincipen den anmärkningen framställas, att ingen hänsyn toges till sådana utgiftsökningar, som, ehuru de icke lika direkt som de hittills omnämnda framtvingades af kungörelsernas bestämmelse, likväl däraf vore nödvändiga konsekvenser. Till sådana indirekta utgiftsökningar hörde, förutom de nyss omnämnda lönetilläggen åt mera förtjänta ämneslärarinnor, förbättrade aflöningsvillkor åt föreståndare och föreståndarinnor, hvilkas aflöning i regeln alldeles icke kunde anses motsvara deras ansvarsfulla uppgift och mödosamma arbete, vidare åt manliga ämneslärare samt öfningslärare och öfningslärarinnor. Ehuru Riksdagen i fråga om aflöningen åt dessa grupper af lärarpersonalen icke, liksom i fråga om ämneslärarinnorna, uppställt någon bestämd fordran, hvartill orsaken torde vara, icke bristande intresse och omtanke, utan fastmera svårigheten att finna någon rättvis och allmängiltig norm, torde det för skolorna komma att ställa sig så, att en väsentlig löneförbättring för ämneslärarinnorna måste föra med sig nödvändigheten att bevilja en därefter afpassad löneförbättring äfven för de senast nämnda grupperna af lärare och lärarinnor.

I enlighet med de sålunda anförda skälen hade öfverstyrelsen ansett sig böra söka en annan beräkningsgrund än den förut nämnda för den ökning af understödsbeloppen till de särskilda skolorna, hvilken syntes böra ifrågasättas. För detta ändamål hade öfverstyrelsen på ett till skolorna utsändt frågeformulär infordrat upplysningar rörande, bland annat, den förhöjning af årslönen, som skulle tillkomma hvarje särskild lärarinna, hvilkens aflöning vore beroende af meranämnda villkor, under den förutsättning att aflöningen för henne såväl före som efter löneförhöjningen utginge med det minsta belopp, hvilket vore med villkoret förenligt. Summan af de sålunda beräknade löneförhöjningarna för lärarinnorna i de särskilda skolorna vore upptagen i kolumn 10 af en skrivelsen bifogad tabell. Ehuru kolumnens siffror vore större än skolornas genom villkoret orsakade *direkta* utgiftsökning, förmenade öfverstyrelsen likväl, att de kunde anses såsom användbara approximativa värden på skolornas utgiftsökning, ifall nämligen däri inräknades äfven sådana utgifter, som indirekt framkallades af de nådiga kungörelsernas bestämmelser.

Några af de skolor, hvilka till Kungl. Maj:t ingifvit ansökningar rörande framställning till Riksdagen om förhöjda statsunderstöd, däribland alla de högre flickskolorna i Stockholm, hade vid beräkningen af de be-

lopp, som de ansett skäligt att begära, utgått från en annan princip än den nyss omnämnda. De hade till en början summerat ämneslärarinnornas lektionstimmar läsåret 1906—1907 i klasserna öfver de förberedande. Ifall de härvid funnit t. ex. talet 240, hade de, enär för bestridande af ifrågavarande undervisning kunde anses krävas tio ämneslärarinnetjänster med 24 veckotimmars undervisning, förmenat, att skolans utgiftsökning borde beräknas till tio gånger skillnaden mellan lägsta folkskollärlärlönen sådan den blifvit fastställd för 1907 och sådan den varit 1906. Äfven med afseende på denna princip kunde anmärkas, att den gäfvit högre siffror än dem, som motsvara de *direkta* utgiftsökningarna. Då principen emellertid af skäl, hvartill öfverstyrelsen framdeles ville återkomma, syntes förtjänt att beaktas, hade öfverstyrelsen använt den för en beräkning af utgiftsökningen i fråga om samtliga högre flickskolor och samskolor, hvilka åtnjöte understöd från nu ifrågavarande statsanslag. De sålunda erhållna värdena på skolornas utgiftsökning, hvilka vore upptagna i kolumn 12 af tabellbilagan, sammanföle ganska nära med de enligt förut angifna grund beräknade och i kolumn 10 upptagna. De mindre afvikelser, som förekomme, berodde till största delen af den osäkerhet, som i fråga om vissa lärarinnor rådde därom, huruvida deras aflöningsvillkor måste anses underkastade meranämnda villkor eller icke.

Då öfverstyrelsen, med användning af de insamlade upplysningarna rörande de särskilda skolornas *utgiftsökning*, sökt finna en norm för beräkningen af den *understödsökning*, hvilken för hvarje skola skäligen borde ifrågasättas, hade öfverstyrelsen från början tänkt sig, att det låte sig göra att i hufvudsak bibehålla nu gällande beräkningsgrund. För närvarande vore stadgadt, att åt en skola, som uppfyllde vissa i förutnämnda nådiga kungörelse närmare angifna villkor, kunde tilldelas ett statsunderstöd af högst 45 kronor för hvar och en af skolans lärjungar i klasser öfver de förberedande med iakttagande härvid, att detta understöd för särskild skola finge utgå med högst 4,500 kronor. Det vore för närvarande alltså *antalet lärjungar* i en skola, som intill en viss maximigräns bestämde beloppet af det understöd, skolan kunde erhålla. I anslutning härtill skulle öfverstyrelsen helst velat begära en lämpligt afpassad ökning såväl af det understödsbelopp, som kunde utgå för hvarje lärjunge, som äfven i sammanhang härmed af maximibeloppet för särskild skola.

Det hade emellertid icke befunnits möjligt att för ökningen af de nämnda beloppen finna värden, hvilka för alla skolor vore lämpligt afpassade. Det förhölle sig nämligen så, att värden, hvilka i fråga om några skolor ledde till understöd, som kunde anses skäliga, för andra skolor med ungefär samma lärjungeantal gäfvit allt för små belopp och för åter andra sådana

skolor belopp, som betydligt öfverskrede skolornas utgiftsökningar. Man funne lätt, att orsaken härtill vore den, att en skolas utgiftsökning icke närmast berodde af skolans lärjungeantal utan af antalet själfständigt undervisade afdelningar i klasserna öfver de förberedande eller, om man hellre ville uttrycka det så, af antalet lärartjänster, som vore behöfliga för att uppehålla undervisningen i de nämnda klasserna. Vid sådant förhållande torde ingen beräkningsprincip kunna leda till lämpligt afpassade understödsbelopp, hvilken icke, såsom fallet vore med förut omtalade principer för uträkning af värdena i kolumnerna 10 och 12, direkt eller indirekt toge hänsyn till det nämnda antalet afdelningar eller lärartjänster.

Vid det förslag som öfverstyrelsen hade för afsikt att framlägga i det följande, hade till beräkningsgrund valts den sistnämnda af dessa principer eller den för beräkning af siffrorna i kolumn 12 använda, hvilken framför den förstnämnda syntes äga företrädet af större enkelhet i tillämpningen, hvartill komme, att den i mindre grad gäfvade anledning till misstolkning. Till hufvudprincip för beräkningen hade alltså tagits antalet ämneslärartjänster, som vore behöfliga för att uppehålla undervisningen i skolornas klasser öfver de förberedande.

Öfverstyrelsen hade emellertid ansett sig böra i två afseenden begränsa principens tillämpning.

Till en början skulle nämnas, att enligt öfverstyrelsens förmenande hänsyn borde tagas äfven till lektioner gifna af manliga ämneslärare. Ett annat förfarande syntes innebära obillighet mot de skolor, som i större utsträckning använde manliga lärare, hvilket särskildt gällde om flera af samskolorna. Det kunde också beträffande denna fråga framhållas, att den omständigheten, att de ifrågavarande kungörelserna fastställde ett villkor rörande minimiaflöningen för lärarinnorna men icke ett motsvarande villkor i fråga om de manliga lärarna, hvilket torde bero däraf, att med afseende på de sistnämnda en dylik bestämmelse befunnits mindre behöflig, ingalunda kunde anses innebära, att vid bestämmande af statsunderstödet belopp hänsyn *endast* borde tagas till skolans utgifter för lärarinnornas aflöning. Såsom stöd för öfverstyrelsens uppfattning i denna punkt erinrades därom, att icke heller hittills, ehuru villkoren rörande lärarinnornas aflöning varit oförändradt gällande sedan år 1902, vid understödsbeloppets bestämmande för särskilda skolor i enlighet med fastställda grunder hänsyn tagits därtill, huruvida undervisningen meddelats af kvinnliga eller manliga lärare. I kolumn 16 af tabellbilagan hade öfverstyrelsen angifvit skolornas utgiftsökningar beräknade enligt samma princip som de i kolumn 12 upptagna siffrorna, men under antagande af samma löneförbättring för de manliga ämneslärarna som för de kvinnliga.

Till öfningslärarnas löneförhållanden hade vid beräkningen däremot ingen hänsyn tagits, hvilket emellertid icke betydde något underkännande af billigheten af en motsvarande löneförbättring äfven åt dessa. Med afseende härå framhölls, att den valda beräkningsgrunden gäfvade större värden på skolornas utgiftsökning, än som motsvarade deras ökade utgifter för höjning af lönerna endast åt lärare och lärarinnor i läsämnen. Härigenom bereddes skolorna tillfälle att tillgodose äfven öfningslärares och öfningslärarinnors berättigade kraf på löneförbättring.

En annan modifikation, som öfverstyrelsen ansett sig böra föreslå med afseende på den angifna beräkningsprincipen, vore följande. Ehuru öfverstyrelsen icke funnit sig kunna till hufvudgrund för beräkningen taga skolornas lärjungeantal, förmenade öfverstyrelsen dock, att dessa antal icke borde lämnas utan afseende. Detta skulle innebära ett fullständigt öfvergifvande af den hittills följda principen, hvilket öfverstyrelsen icke funne önskligt. Det förhölle sig nämligen så, att, liksom en skola, som med afseende på lärjungeantalet icke uppnått en viss utveckling, icke syntes böra af staten understödjas, så gällde det också intill en viss gräns, att en skola, hvars lärjungeantal vore större än en annan skolas med samma antal afdelningar, på grund af detta förhållande borde kunna erhålla ett större understöd än den sistnämnda. Understödet vore ju gifvet icke för skolans egen skull utan för det gagn, skolan gjorde det allmänna, och detta gagn vuxe, under i öfrigt lika förhållanden, med antalet lärjungar. Å andra sidan syntes understödet icke utan gräns böra bestämmas proportionellt mot lärjungeantalet, enär det kunde väntas, att en större skola, under förutsättning att dess ekonomi vore ordnad med klok omtanke, skulle hafva lättare än en mindre skola att reda sig i ekonomiskt afseende, därigenom att besparingar borde vara möjliga på flera utgiftskonton. Öfverstyrelsen hade tänkt sig, att en lämplig hänsyn till lärjungeantalet vore tagen, ifall detta antal användes för att vinna en skälig *begränsning* af understödsbeloppen för olika skolor, så att dessa belopp icke i de smärre skolorna blefve större än hvad som kunde synas motsvara skolornas utveckling och förut åtnjutna understöd, ej heller i de största skolorna öfverskrede ett bestämdt maximivärde. Öfverstyrelsen tillåte sig i detta afseende föreslå, dels att ökningen af statsunderstödet icke finge öfverstiga 10 kronor för hvarje lärjunge i klasser öfver de förberedande, dels också att totala ökningen för ingen skola finge uppgå till högre belopp än 2,500 kronor.

De öknningar af understödsbeloppen för olika skolor, beräknade efter den angifna principen med senast omtalade begränsningar, hvilka öfverstyrelsen ansett sig böra lägga till grund för beräkningen af den erforder-

liga ökningen af statsanslaget, vore upptagna i kolumn 18 af tabellbilagan. Till jämförelse vore i kolumn 6 upptagna de understöd, skolorna åtnjutit under kalenderåret 1906.

Med afseende på siffrorna i kolumn 18 ansåge öfverstyrelsen följande erinringar vara på sin plats.

I vissa kommuner hade bestämda lönebelopp för ordinarie folkskollärarinnor i lägsta lönegraden icke blifvit fastställda af den anledning, att sådan lärarinna icke för närvarande vore inom kommunen anställd. Öfverstyrelsen hade i sådana fall såsom värde på löneförhöjningen för en lärarinna med 24 veckotimmars undervisning upptagit ett belopp af 200 kronor eller den af Riksdagen bestämda ökningen af minimiafföringen för ordinarie folkskollärarinna.

I andra fall hade vederbörande nämnders förslag beträffande folkskolornas nya lönestat ännu icke blifvit slutligen fastställda. På grund häraf kunde de i kolumn 18 upptagna beloppen endast betraktas såsom provisoriska. Så mycket mera gällde detta, som öfriga till grund för beräkningen liggande uppgifter, hvilka icke insamlats med särskildt afseende på det i denna skrifvelse framställda förslaget, hvartill öfverstyrelsen kommit först under gången af arbetet med uppgifternas bearbetning, i åtskilliga fall visat sig sakna önskelig klarhet och bestämdhet. Härtill komme, att det vid beräkning af antalet lärartjänster, behöfliga för undervisningens uppehållande, icke varit möjligt att med full likformighet i alla fall utföra de ganska mödosamma reduktioner, som varit behöfliga på grund af samläsning mellan olika läsafdelningar eller undervisningstimmarernas växlande längd. Ehuru af dessa orsaker, liksom äfven af andra, det icke kunde ifrågasättas, att de i kolumn 18 upptagna beloppen, i händelse nödiga medel af Riksdagen ansloges, skulle beviljas de särskilda skolorna såsom understödsökningar för 1907 och 1908 utan en noggrann och på för ändamålet inhämtade upplysningar grundad pröfning af hvarje särskildt fall, förmenade öfverstyrelsen likväl, att kolumnens siffror vore fullt användbara för beräkning af det behöfliga statsanslagets totala belopp. Detta torde nämligen endast ganska obetydligt komma att påverkas af de ändringar af de beräknade siffrorna i kolumn 18, hvilka i särskilda fall skulle visa sig af förhållandena påkallade.

I en särskild ställning befunno sig de statsunderstödda högre flickskolorna på de orter, där staten upprättat samskolor. Tre af dessa skolor, nämligen skolorna i Askersund, Norrtälje och Örnsköldsvik hade redan upphört med sin verksamhet. För tre af de öfriga, nämligen skolorna i Alingsås, Köping och Åmål upphörde de beviljade statsanslagen att utgå med vårterminen 1907, hvarefter skolorna sannolikt komme att indragas.

De återstående, nämligen skolorna i Vadstena, Södertälje, Arboga, Sala, Trelleborg, Ängelholm, Strömstad, Filipstad, Skellefteå och Piteå befunne sig också under indragning, ehuru de komme att fortsätta sin verksamhet ytterligare någon tid. Då dessa skolor, hvilkas lärjungeantal samt antal klasser vore i aftagande, genom det nådiga cirkuläret den 24 november 1905 eller genom senare nådiga beslut, antingen för 1907 eller för båda åren 1907 och 1908, redan erhållit understöd, som väsentligt öfverstege de belopp, som motsvarade skolornas lärjungeantal, förmenade öfverstyrelsen, att i regel ingen ökning af statsunderstödet borde för dessa skolor ifrågasättas. Öfverstyrelsen hade i tabellen upptagit sådana ökningar endast för dem af ifrågavarande skolor, nämligen skolorna i Södertälje, Trelleborg, Ängelholm och Filipstad, hvilka höstterminen 1906 haft flera än tre klasser och flera än 30 lärjungar. Det syntes emellertid på en senare ompröfning böra bero, dels huruvida förhöjningar af understödet verkligen borde beviljas de nämnda skolorna, dels också huruvida en eller annan af de öfriga skolorna borde till ökad understöd ifrågakomma.

På framställning af Kungl. Maj:t hade genom beslut af 1906 års Riksdag anslaget till understöd åt högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor ökats med ett belopp af 32,500 kronor. Denna anslagsökning, hvartill på grund af vissa statsunderstödda skolors numera genomförda indragning ytterligare komme 5,400 kronor, tillsammans alltså en summa af 37,900 kronor, finnes alltså disponibel för innevarande år. Sedan med anledning häraf och i öfverensstämmelse med den nådiga kungörelsen den 14 september 1906 ett stort antal ansökningar om understödsökningar eller nya understöd till Kungl. Maj:t inkommit, hade Kungl. Maj:t anbefallt öfverstyrelsen att rörande dessa ansökningar afgifva underdånigt utlåtande. Såsom det framginge af motiveringen till Kungl. Maj:ts framställning till Riksdagen rörande nyssnämnda anslagsökning, mot hvilken motivering ingen erinran gjorts af Riksdagen, hade anslagsökningen till största delen varit afsedd till ökade understöd åt vissa skolor, hvilka vid bestämmande af statsunderstöden för treårsperioden 1906, 1907 och 1908 icke kunde tilldelas understöd, motsvarande skolornas redan då uppnådda utveckling. Öfverstyrelsen, som hade för afsikt att inom kort föreslå Kungl. Maj:t att af förutnämnda disponibla medel åt ifrågavarande skolor bevilja understödsökningar till belopp, som vore angifna i kolumn 7 af tabellen, förmenade, att de sålunda ifrågasatta ökningarna icke borde medföra minskning af de understödsbelopp, som med hänsyn till lärarinnornas löneförbättring nu föresloges för samma skolor. Det syntes nämligen obilligt mot dessa skolor, att den omständigheten att skolorna på grund af anslagets otillräcklighet icke redan för kalenderåret 1906 kunnat erhålla

en understödsökning motsvarande den, hvilken redan för nämnda år kommit andra skolor till del, skulle medföra en minskning af den nu ifrågasatta understödsökningen.

Sedan de i kolumn 7 upptagna beloppen, tillsammans utgörande 18,550 kronor, frändragits den förutnämnda disponibla anslagssumman, återstode 19,350 kronor, hvaraf enligt en approximativ beräkning grundad på de förutnämnda till öfverstyrelsen remitterade ansökningshandlingarna torde behövas omkring 6,500 kronor för understöd åt skolor, som förut icke åtnjutit understöd af statsmedel men nu, sedan de uppfyllt föreskrifna villkor för att kunna erhålla sådant, därom gjort ansökningshandling. Af återstoden, uppgående till omkring 12,850 kronor, torde ökade understöd af Kungl. Maj:t komma att tilldelas sådana skolor, hvilka genom det nådiga cirkuläret den 24 november 1905 redan erhållit understöd för treårsperioden 1906, 1907 och 1908, uppgående till de belopp, hvartill skolorna varit berättigade vid treårsperiodens början på grund af sin dåvarande utveckling samt kommunernas beslut om bidrag. Öfverstyrelsen förmenade, att dessa skolor af de nu på grund af aflöningsökningarna åt lärarinnorna ifrågasatta understödsökningarna icke borde erhålla större belopp än öfverskotten, hvarmed dessa understödsökningar öfverstege dem, hvilka Kungl. Maj:t af redan tillgängliga medel kunde komma att tilldela skolorna. Under denna förutsättning syntes den förutnämnda för närvarande disponibla summan af 12,850 kronor böra frånräknas den anslagssökning, som nu ytterligare vore behöflig.

Härmed hade öfverstyrelsen kommit till den punkt i sin framställning, att öfverstyrelsen kunde angifva totalbeloppet af den höjning af statsunderstödet till högre flickskolor och samskolor, som enligt öfverstyrelsens förmenande borde af Riksdagen begäras. I öfverensstämmelse med det anförda syntes nämligen detta belopp böra utgöra summan af de understödsökningar för de särskilda skolorna, hvilka beräknats enligt förut angifna grunder samt funnes upptagna i kolumn 18 af tabellbilagan, hvilken summa uppginge till 90,470 kronor, hvarifrån borde afdragas nyssnämnda belopp af 12,850 kronor. Den erforderliga anslagssökningen skulle alltså belöpa sig till 77,620 eller i rundt tal 78,000 kronor. Någon höjning af denna summa på den grund, att understödsökningen för vissa skolor sannolikt komme att något öfverstiga de beräknade beloppen, torde icke vara behöflig, enär ökningen för dessa skolor torde komma att motsvaras af minskningen för andra, hvartill komme, att vederbörande kommuner sannolikt icke på alla orter skulle befinnas villiga att höja sina bidrag till skolorna med sådana belopp, som vore erforderliga, för att de beräknade statsunderstöden skulle kunna utgå oafkortade.

Med anledning däraf, att den sålunda ifrågasatta anslagshöjningen kunde synas ganska stor, ansåge sig öfverstyrelsen ytterligare böra erinra därom, att, såsom öfverstyrelsen vid föregående tillfällen haft anledning framhålla i sammanhang med framställningar rörande anslag åt enskilda skolor af olika slag, äfven andra orsaker funnes, förutom de nyss anförda, hvilka gjorde en förhöjning af understöden till de högre flickskolorna och samskolorna i hög grad önskelig. I sådant afseende tillåte sig öfverstyrelsen hänvisa till den betydliga stegringen under senare år af skolornas utgifter, utom för aflöningar, äfven för lokaler och materiell, hvilken stegring till väsentlig del berott af en liflig och glädjande utveckling under dessa år inom undervisningsväsendets hela område.

Med afseende på ett af de villkor, som varit föreskrifna för åtnjutande af understöd från anslaget till understöd åt högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor, nämligen det förut flerstades omnämnda villkoret rörande ämneslärarinnornas aflöning, ansåge sig öfverstyrelsen, i sammanhang med förslaget om anslagets höjning, böra göra framställning om en mindre ändring.

Villkoret gällde i enlighet med de nådiga kungörelserna den 13 juni 1902 och den 14 september 1906 för sådana ämneslärarinnor, hvilka hade sin hufvudsakliga tjänstgöring i klasserna öfver de förberedande. Enligt kungörelsernas ordalydelse borde en ämneslärarinna, som undervisade t. ex. 12 veckotimmar i klasser öfver de förberedande och 11 veckotimmar i förberedande klasser, för hela denna sin tjänstgöring, alltså äfven den sistnämnda, aflönas i öfverensstämmelse med ifrågavarande villkor. Däremot behöfde, vid fastställandet af aflöningen för en annan lärarinna, som likaledes undervisade 12 veckotimmar i klasser öfver de förberedande men 13 veckotimmar i förberedande klasser, intet afseende fästas vid sagda villkor, icke ens i fråga om hennes aflöning för den förstnämnda tjänstgöringen. I öfverensstämmelse härmed syntes också ifrågavarande bestämelse hafva tillämpats åtminstone af flertalet skolstyrelser.

Då det icke torde finnas någon anledning att efter en för lärarinnan förmånligare princip bestämma aflöningen för den förra af de båda i exemplet omnämnda lärarinnorna än för den senare, tillåte sig öfverstyrelsen föreslå, att det meranämnda villkoret måtte blifva föreskrifvet i fråga om ersättning för all undervisning i läsåmnena, som af lärarinna meddelades i klasser öfver de förberedande, oberoende däraf, huruvida samma lärarinna tillika gäfve undervisning till större eller mindre utsträckning i de förberedande klasserna. Öfverstyrelsen hölle före, att, på samma gång denna ändring innebure en billighet mot ett stort antal lärarinnor, därigenom äfven skulle vara undanröjd den ovisshet med afseende på vill-

kokrets tolkning, hvartill den nuvarande ordalydelsen i ganska många fall gifvit anledning.

På grund af det anförda hemställde öfverstyrelsen, att Kungl. Maj:t täcktes göra framställning till Riksdagen, att Riksdagen måtte bevilja till förhöjning af anslaget till understöd åt högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor dels för 1908 ett belopp af 78,000 kronor, dels på extra stat, likaledes för 1908, enahanda belopp att disponeras redan år 1907.

Tillika föresloge öfverstyrelsen följande grunder med afseende på beräkningen af understödsökningarnas belopp för enskilda skolor.

För hvarje lärartjänst, beräknad efter en tid af 24 undervisningstimmar i veckan, hvar och en omfattande, rasterna oräknade, 45 eller 50 minuter, hvilken vore erforderlig för uppehållande af undervisningen i läsämnenena i skolans klasser öfver de förberedande, kunde till skolan utgå en förhöjning af det förut åtnjutna statsunderstödet, utgörande högst hälften af den löneförhöjning, som för år 1907 och för åtta månaders tjänstgöring beviljats åt ordinarie folkskollärarinna i lägsta lönegraden inom den kommun, där skolan vore belägen, eller, i händelse sådan lärarinna icke vore inom kommunen anställd, högst 100 kronor; dock att ökningen af skolans statsunderstöd icke finge uppgå till högre belopp, än som motsvarade 10 kronor för hvarje lärjunge i klasser öfver de förberedande samt i intet fall till högre belopp än 2,500 kronor.

Med afseende på de villkor, som måste vara uppfyllda, för att en skola skulle kunna erhålla ökade understöd, ansåge sig öfverstyrelsen böra föreslå,

dels att kommun eller enskilda donatorer till skolans uppehållande lämnade bidrag, hvars värde, för år räknadt, uppginge till minst sammanlagda beloppet af förut erhållet statsunderstöd jämte den nu ifrågasatta ökningen;

dels att lärarinna för undervisning i läsämnenena i klasser öfver de förberedande skulle erhålla aflöning uppgående för 24 timmars undervisning i veckan under 36 läsveckor om året, påsk- och pingstferier samt tillfälliga lofdagar inräknade, minst till ordinarie folkskollärarynans inom samma kommun för åtta månaders tjänstgöring bestämda lägsta aflöning med inberäknande af naturaförmånerna, eller, om ordinarie folkskollärarynna icke vore inom kommunen anställd, lägsta lagstadgade lön för ordinarie folkskollärarynna, likaledes med inräknande af naturaförmånerna, samt för mindre eller större antal läsveckor eller veckotimmar i proportion härtill.

Vid öfverstyrelsens utlåtande finnes, såsom nämnts, fogad den däri åberopade tabellen, hvilken jag anhåller måtte få såsom bilaga åtfölja detta protokoll.

Lika med öfverstyrelsen anser jag billigheten kräfva, att de statsunderstödda flick- och samskolorna genom anslag från stat och kommun erhålla bidrag att täcka de ökade utgifter, som med anledning af förut omfördälda villkor om ämneslärarinnas aflöning orsakas dessa skolor genom 1906 års Riksdags beslut om höjning af den lagstadgade minimilönen för ordinarie folkskollärlarinna och åtskilliga kommunalstyrelsers däraf föranledda beslut om höjning af lönerna för folkskollärlärlinnorna inom kommunen. Då understöd från det ordinarie anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom redan tilldelats flertalet skolor för treårsperioden 1906—1908, torde det icke böra ifrågasättas att med föranledande af höjningen af folkskollärlärlinnelönen nu vidtaga på grund däraf tilläfvventyrs erforderliga ändringar i nu gällande grunder för utdelande af understöd från nämnda anslag äfvensom ökning af anslagets belopp, utan torde frågan härom böra tagas under öfvervägande först vid pröfning af de framställningar till Riksdagen, som skola göras för år 1909 eller det första året af den treårsperiod, för hvilken understöd från nämnda anslag nästa gång kommer att utdelas. De ytterligare statsbidrag, som billigtvis böra tillerkännas skolorna för hvarterdera af åren 1907 och 1908, böra enligt min åsikt utgå såsom särskilda tilläggsunderstöd, och de för ändamålet erforderliga medlen beredas genom ett anslag å extra stat, som bör hos Riksdagen äskas.

Såsom jag redan antydt, bör dylikt tilläggsunderstöd lämnas icke blott af staten utan äfven af vederbörande kommun; och, i likhet med hvad som gäller om understöd från det ordinarie anslaget, bör såsom villkor för tilläggsunderstöd från staten fordras, att kommunen eller enskilda donatorer lämna bidrag, hvars värde, för år räknadt, uppgår till minst samma belopp som statens tilläggsunderstöd.

Att bestämma storleken af de tilläggsunderstöd, som böra tillerkännas de särskilda skolorna, är, såsom framgår af öfverstyrelsens utlåtande i ärendet, förenadt med stora svårigheter. Härvid har man hufvudsakligen att taga hänsyn till två faktorer, nämligen dels huru stor aflöningsförhöjning bör komma på hvarje tjänst, dels ock för huru många tjänster sådan aflöningsförhöjning bör beräknas.

I fråga om aflöningsförhöjningen är jag ense med öfverstyrelsen därutinnan, att man ej bör utgå från de löneförhöjningar, som skolorna från

och med år 1907 vore nödsakade att gifva sina lärarinnor på grund af folkskollärarinnornas ökade löner, utan att i stället för hvarje lärarinnetjänst med normal tjänstgöring bör beräknas så stor löneförhöjning, som svarar mot skillnaden mellan minimaflöningen för ordinarie folkskollärarinna å orten år 1906 och år 1907. Dessa siffror finnas angifna i kolumn 5 i tabellbilagan.

Vid beräkningen af antalet tjänster, för hvilka löneförhöjning bör utgå, har öfverstyrelsen medräknat äfven sådana, som bestridas af manliga lärare. I denna fråga har jag varit tveksam, men med hänsyn till de af öfverstyrelsen anförda skäl och då, såsom af en jämförelse mellan siffrorna i kolumnerna 14 och 18 af tabellbilagan synes framgå, öfverstyrelsens beräkningssätt icke skulle påfordra något afsevärdt större anslag, än om hänsyn endast toges till lärarinnetjänster, anser jag mig icke hafva tillräcklig anledning att i denna punkt frångå öfverstyrelsens uppfattning.

I fråga om antalet tjänster, för hvilka, enligt öfverstyrelsens uppfattning, löneförhöjning bör utgå, är vidare att märka, att öfverstyrelsen icke vid sina slutliga beräkningar tagit hänsyn till de tjänster, som faktiskt finnas vid de särskilda skolorna, utan vid hvarje skola beräknat ett så stort antal tjänster, som skulle finnas, därest samtliga lärotimmar i skolans klasser öfver de förberedande fördelades med 24 timmar, eller det antal, som anger omfattningen af normal tjänstgöring, på hvarje tjänstinnehafvare. Detta innefattar en afvikelse från den princip, som innehålles i nu gällande villkor om viss minimilön för ämneslärarinnor, hvilket villkor icke har afseende endast å undervisningen i klasserna öfver de förberedande. Om ock den af öfverstyrelsen föreslagna principen kan hafva ett visst företräde framför den nu gällande, anser jag det dock icke lämpligt att i fråga om de erforderliga tilläggsunderstöden afvika från hvad i berörda hänseende nu gäller. Att jag icke vill nu föreslå någon ändring i de för erhållande af understöd från det ordinarie anslaget godkända grunder, har jag redan uttalat.

Såsom jag redan omnämnt, kan statsunderstöd till ifrågavarande skolor nu utgå med högst 45 kronor för hvar och en af skolans lärjungar i klasserna öfver de förberedande, med iakttagande därvid — jag bortser från bestämmelsen om särskilda understöd för undervisning i huslig ekonomi — att understödet får utgå med högst 4,500 kronor. Öfverstyrelsen har ansett, att en likartad begränsning af tilläggsunderstödens belopp borde fastställas. Öfverstyrelsen föreslår i detta afseende, att ökningen af statsunderstödet icke skulle få öfverstiga 10 kronor för hvarje lärjunge i klasser öfver de förberedande, och att totala ökningen icke skulle för

någon skola få uppgå till högre belopp än 2,500 kronor. Detta öfverstyrelsens förslag anser jag mig af flera skäl icke böra biträda.

Sammanlägger man de nu föreskrifna begränsningsciffrorna med respektive siffror, som af öfverstyrelsen föreslagits, erhåller man gränssiffrorna 55 och 7,000, hvilka icke till hvarandra stå i den proportion, som hittills städse varit rådande mellan högsta understöd för lärjunge och totalunderstödet för skola. Vidare kan mot öfverstyrelsens förslag anföras, att ett bifall till detsamma säkerligen skulle framkalla anspråk på, att högsta totalunderstödet för skola för tiden från och med nästa treårsperiod framflyttas till 7,000 kronor; och huruvida en sådan framflyttning är lämplig och ej kommer att påfordra alltför stor ökning af statsanslaget är för närvarande svårt att afgöra. Slutligen visar det sig vid en granskning af tabellbilagorna, att enligt öfverstyrelsens förslag åtskilliga större skolor skulle erhålla större tilläggsunderstöd än de själfva begärt, hvaremot flera mindre skolor finge åtnöja sig med understöd, som uppenbarligen skulle vara för dem otillräckliga.

Jag anser mig sålunda icke böra förorda de af öfverstyrelsen föreslagna grunder för tilläggsunderstödens beräkning. Det synes mig emellertid icke vara erforderligt eller ens lämpligt att på förhand fastställa vissa grunder, efter hvilka tilläggsunderstöd i förevarande fall skola utgå, då fråga är allenast om understöd för åren 1907 och 1908 och dessa skola utgå af ett för ändamålet på extra stat beviljadt anslag.

De af öfverstyrelsen föreslagna grunder för tilläggsunderstödens utgående torde emellertid kunna användas för beräkning af den summa, som skulle vara erforderlig för ändamålet. Denna skulle utgöra 90,470 kronor för hvardera året. Öfverstyrelsen erinrar emellertid därom, att af de 32,250 kronor, hvarmed det ordinarie anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom år 1906 höjdes, omkring 12,850 kronor torde komma att innevarande år tilldelas skolor, hvilka genom nådiga cirkuläret den 24 november 1905 erhållit det understödsbelopp, hvartill de då voro berättigade, men som på grund af ändrade förhållanden nu vore berättigade till ett högre understöd från det ordinarie anslaget och fördenskull i öfverensstämmelse med nådiga kungörelsen den 14 september 1906 inkommit med ansökningar därom. Af det tilläggsbidrag, som enligt de af öfverstyrelsen tillämpade beräkningsgrunderna tillkomme dessa skolor i följd af ökningen i folkskollärarinnornas löner, borde de enligt öfverstyrelsens mening endast erhålla den del, hvarmed detta belopp öfverstege det tillägg i förut beviljadt understöd, som innevarande år komme att tilldelas dem från det ordinarie anslaget. Från nyssnämnda belopp 90,470 kronor kunde alltså afdragas omkring 12,850

kronor, så att det erforderliga anslaget kunde beräknas till i rundt tals 78,000 kronor.

Med hänsyn till denna öfverstyrelsens beräkning anser jag, att hos Riksdagen bör å extra stat för år 1908 begäras ett anslag å 156,000 kronor, hvaraf halfva beloppet bör utgå redan under år 1907.

Under återopande af hvad jag i ärendet anfört får jag hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen

att på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 156,000 kronor att utgå med ena hälften år 1907 och andra hälften år 1908 för att användas såsom bidrag till bestridande af de ökade utgifter, som de högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor, hvilka åtnjuta understöd från det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, förorsakas i följd af 1906 års Riksdags äfvensom vederbörande kommuners beslut om höjning af minimilönen för ordinarie folkskollärlärinna, dock under villkor att kommunen eller enskilda donatorer för samma ändamål lämna bidrag, hvars värde, för år räknadt, uppgår till minst samma belopp som statens tilläggsunderstöd.»

På tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i nåder bifalla hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

A. I. Lindhagen.

BILAGA.

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Terminns- afgifter i klasser öfver förbered.	Folkskollärarinns lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			Petition skolan höjning stödet.
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
			1	2	3	4	5	6	
Stockholm Wallinska skolan.	257	Gymn. 120 à 150 Öfriga skol. 70 à 110	1185	1550	365	4500	—	4500	1
Stockholm Lyceum för flickor.	155	Gymn. 150 Öfriga skol. 75 à 120	1185	1550	365	4500	—	4500	
Stockholm Södermalms högre läro- anstalt för flickor.	206	Gymn. 125 à 150 Öfriga skol. 65 à 100	1185	1550	365	4500	—	4500	1
Stockholm Östermalms högre läro- anstalt för flickor.	121	Gymn. 150 Öfriga skol. 65 à 105	1185	1550	365	4500	—	4500	1
Stockholm Ateneum för flickor.	237	60 à 100	1185	1550	365	4500	—	4500	2025
Stockholm Åhlinska skolan.	386	Gymn. 150 Semin. 80 Öfriga skol. 55 à 80	1185	1550	365	4500	—	4500	
Stockholm Kungsholms elementar- skola för flickor.	74	60 à 90	1185	1550	365	2800	200	3000	
Stockholm Anna Sandströms skola.	176	75 à 120	1185	1550	365	4500	—	4500	1750
Transport	—	—	—	—	—	—	200	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rarinnors allön. höjes med be- loppen i kol. 5.	Lärrarinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Lärrar- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räk. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet.	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
3130	8,6	3140	1570	1570	12,5	4560	2280	2280	
2200	6,5	2370	1185	1190	9,4	3430	1715	1550	
2570	6,9	2520	1260	1260	10,2	3720	1860	1860	
2670	7,2	2630	1315	1210	9,7	3540	1770	1210	
4040	10,6	3870	1935	1940	11,4	4160	2080	2080	
—	18,4	6720	3360	2500	20,4	7450	3725	2500	
2100	5,7	2080	1040	740	6,0	2190	1095	740	
—	10,2	3720	1860	1760	10,5	3830	1915	1760	
—	—	—	—	12170	—	—	—	13980	

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Termins- avgifter i klasser öfver förbered.	Folkskollärarinnas lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			Petition
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
			1	2	3	4	5	6	
Transport	—	—	—	—	—	—	200	—	—
Stockholm Kungsholms läroverk för flickor.	82	45 à 65	1185	1550	365	2800	800	3600	11
Stockholm Afzelii elementarskola för flickor.	150	100	1185	1550	365	4050	450	4500	1400
Stockholm Brummerska skolan.	375	75 à 125 (v. t. 5 kr. mera)	1185	1550	365	4500	—	4500	4675
Stockholm Realskolan för flickor.	90	45 à 75	1185	1550	365	2800	950 [+ 500 för husl. ekonomi]	3750 [+500]	9
Stockholm Detthowska skolan.	287	35 à 60	1185	1550	365	4500	—	4500	1925
Uppsala Högre elementarläro- verket för flickor.	224	40 à 85	1130	1400	270	4500	—	4500	1000
Uppsala Lindska skolan.	87	45 à 75	1130	1400	270	1300	700	2000	—
Enköping Elementarskola för flickor.	63	30 à 55	1050	1300	250	1500	—	1500	—
Norrtälje Elementarskola för flickor.	—	—	—	—	—	800	—	—	—
	Skolan har upphört med sin verksamhet.								
Transport	—	—	—	—	—	—	3600	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rarinnors aflön. höjes med be- loppen i kol. 5	Lärarinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning beräkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Lärrar- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning beräkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	12170	—	—	—	13980	
2300	6,4	2340	1170	820	7,0	2560	1280	820	
2750	7,5	2740	1370	1370	7,7	2810	1405	1410	
8850	22,6	8250	4125	2500	22,6	8250	4125	2500	
—	5,2	1900	950	900	5,2	1900	950	900	
3910	10,4	3800	1900	1900	10,4	3800	1900	1900	
2710	9,9	2670	1335	1340	12,0	3240	1620	1620	
1340	5,2	1400	700	700	5,5	1490	745	750	
—	4,4	1100	550	550	4,6	1150	575	580	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	22250	—	—	—	24460	

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver- förbered.	Termins- afgifter i klasser öfver förbered.	Folkskollärarinns lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			Petition skolan högning stödet
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
			1	2	3	4	5	6	
Transport	—	—	—	—	—	—	3600	—	—
Djursholm Djursholms samskola.	195	Gymn. 125 à 150 Öfriga skol. 70 à 125	—	1300	[200]	3650	850	4500	
Gäfle Högre flickskolan.	179	45 à 65	1100	1500	400	4500	—	4500	2425 minst
Gäfle Lyceum för flickor.	35	45 à 75	1100	1500	400	1000	—	1000	—
Hudiksvall Elementarskola för flickor.	88	40 à 70	1100	1325	225	3600	—	3600	Ej bes summa
Söderhamn Elementarläroverk för flickor.	66	35 à 85	1075	1275	—	3150	—	3150	Ej bestämd summa
Bollnäs enskilda läroverk (samskola).	47	60 à 75	—	—	[200]	800	—	800	
Linköpings elementarläroverk för flickor.	243	40 à 90	1200	1400	200	4500	—	4500	2500 1)
Norrköpings norra läroverk för flickor.	147	50 à 75	1195	1375	180	4500	—	4500	1305
Norrköpings östra läroverk för flickor.	163	50 à 75	1195	1375	180	4500	—	4500	1305
Vadstena elementarskola för flickor.	29	—	—	—	—	1000	—	1000	—
		Skolan är under indragning. Den har nu				klasserna 3—7 samt 29 lärjungar.			
Transport	—	—	—	—	—	—	4450	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbrände lär- rarnors aflön. höjes med be- loppen i kol. 5	Lärarinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Läraryn- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Annmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	22250	—	—	—	24460	
—	9,1	[1820]	[910]	[910]	13,0	[2600]	[1300]	[1300]	
—	8,5	3400	1700	1700	8,7	3480	1740	1740	
—	3,7	1480	740	350	3,7	1480	740	350	Skolan är icke underkastad villkoret rörande lärarinnornas aflöning.
1330	5,9	1330	665	670	6,4	1440	720	720	
1100	5,6	1120	560	560	6,0	1200	600	600	
—	4	[800]	[400]	[400]	4,1	[820]	[410]	[410]	
1920	11,9	2380	1190	1190	12,0	2400	1200	1200	¹⁾ Detta utgör hela den beräknade utgiftsökningen till följd af lärarinnornas höjning.
—	7,5	1350	675	680	7,6	1370	685	690	
1670	9	1620	810	810	10,0	1800	900	900	
—	2,7	—	—	—	2,9	—	—	—	Skolan är icke underkastad villkoret rörande lärarinnornas aflöning.
(Ganska mycket samläsning.)									
—	—	—	—	29520	—	—	—	32370	

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Termins- afgifter i klasser öfver förbered.	Folkskollärarinnas lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			Petition skolan höj sta stödet
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
			1	2	3	4	5	6	
Transport	—	—	—	—	—	—	4450	—	—
Motala samskola.	120	I alla klasser 23; 30,5 eller 38 be- roende af tillgångar	1125	1225	100	4500	—	4500	—
Eksjö läroverk för flickor.	51	35 å 75	1100	1200	100	1750	—	1750	—
Västerviks läroanstalt för flickor.	87	25 å 65	1020	1300	280	2700	—	2700	—
Skara högre skola för kvinnlig ungdom.	133	40 å 80	955	1275	320	4200	300	4500	1000 minst
Mariestads elementarläroverk för flickor.	63	40 å 75	1050	1250	200	2250	250	2500	—
Trollhättans samskola.	84	45 å 55	1050	1300	250	2650	—	2650	—
Lidköpings elementarläroverk för flickor.	60	40 å 70	1025	1300	275	2340	—	2340	1700 ¹⁾ minst
Sköfde elementarläroverk för flickor.	94	40 å 90	1050	1300	250	2200	—	2200	—
Hjo samskola.	54	30 å 60	—	—	[200]	1500	—	1500	—
Transport	—	—	—	—	—	—	5000	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rarinnors aflön. höjes med be- loppen i kol. 5.	Lärrarinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Lärrar- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	29520	—	—	—	32370	
340	3	300	150	150	5,5	550	275	280	
—	5,2	520	260	260	5,3	530	265	270	
1780	6,9	1930	965	870	7,2	2020	1010	870	
—	7,3	2340	1170	1170	7,5	2400	1200	1200	
1180	5,7	1140	570	570	5,9	1180	590	590	
860	3,6	900	450	450	7,0	1750	875	840	
—	5	1380	690	600	5,0	1380	690	600	1) Detta utgör hela den beräknade utgiftsökningen till följd af lärarinne-löernas höjning.
—	6,7	1680	840	840	7,2	1800	900	900	
—	3,4	[680]	[340]	[340]	4,8	[960]	[480]	[480]	
—	—	—	—	34770	—	—	—	38400	

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Termins- afgifter i klasser öfver förbered.	Folkskollärarinnas lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			P h sta stödet
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Transport	—	—	—	—	—	—	5000	—	—
Vänersborgs elementarskola för flickor.	81	45 å 75	1100	1300	200	3400	—	3400	
Borås elementarläroverk för flickor.	138	40 å 75	1020	1275	255	4500	—	4500	—
Alingsås elementarskola för flickor.	16	—	—	—	—	1650	—	—	—
	Skolan är afsedd att indragas med v. t. 1907.								
Strängnäs elementarläroverk för flickor.	54	40 å 125	900	1200	300	1600	—	1600	800
Nyköpings elementarskola för flickor.	116	50 å 65	1200	1450	250	4100	400	4500	—
Örebro elementarskola för flickor.	270	40 å 100	1200	1500	300	4500	—	4500	Ej bestämd summa
Örebro nya elementarskola för flickor.	105	30 å 95	1200	1500	300	3750	—	3750	Ej bestämd summa
Askersund elementarskola för flickor.	—	—	—	—	—	900	—	—	—
	Skolan har upphört med sin verksamhet.								
Södertälje elementarskola för flickor.	55	65 å 80	1075	1375	300	2500	—	2500	675
	Skolan är under indragning. Den har nu klasserna 3—7 samt 55 lärjungar.								
Transport	—	—	—	—	—	—	5400	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rarinnors allön. höjes med be- loppen i kol. 5.	Lärarinne- tjänster klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet i beräkn- af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Lärar- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	34770	—	—	—	38400	
1320	6,3	1260	630	630	6,6	1320	660	660	
1970	7,5	1910	955	960	7,6	1940	970	970	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1640	5,5	1650	825	540	6,1	1830	915	540	
1620	7,3	1830	915	920	7,5	1880	940	940	
3960	13,3	3990	1995	2000	14,0	4200	2100	2100	
2040	6,9	2070	1035	1040	7,5	2250	1125	1050	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1360	4,7	1410	705	550	4,8	1440	720	550	
—	—	—	—	41410	—	—	—	45210	

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Termins- afgifter i klasser öfver förbered.	Folkskollärarinnas lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			Petition skolan hö' statsun- stödet
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
			1	2	3	4	5	6	
Transport	—	—	—	—	—	—	5400	—	—
Eskilstuna elementarläroverk för flickor.	145	40 à 67,50	1145	1387,50	242,50	4500	—	4500	800 minst
Västerås högre elementarläroverk för flickor.	207	50 à 80	1250	1500	250	4500	—	4500	950 minst
Arboga elementarskola för flickor.	18	30 à 60	1000	1250	250	1500	—	1500	—
	Skolan är under indragning. Den har nu klasserna 5—7 samt 18 lärjungar.								
Köpings elementarläroverk för flickor.	16	—	—	—	—	1000	—	—	—
	Skolan är afsedd att indragas med v. t. 1907.								
Sala elementarläroverk för flickor.	33	40 à 45	1300	1500	200	1750	—	1750	—
	Skolan är under indragning. Den har nu klasserna 4 och 5 samt 33 lärj								
Nora elementarskola för flickor.	—	—	—	—	—	1600	—	—	—
	Skolan har ombildats till Nora samskola, för hvilken statsunderstöd sökts.								
Lindesbergs samskola.	78	20	950	1150	200	2100	—	2100	1250 ¹⁾
Faluns elementarläroverk för flickor	199	40 à 80	1200	1400	200	4500	—	4500	1900 ¹⁾
Hedamora samskola.	59	25 à 50	900	1100	200	2500	—	2500	—
Transport	—	—	—	—	—	—	5400	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rarinnors aflön. höjes med be- loppen i kol. 5.	Lärarinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11.	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet.	Lärar- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	41410	—	—	—	45210	
1610	6,6	1600	800	800	7,0	1700	850	850	
—	7,7	1930	965	970	8,5	2130	1065	1070	
—	1,9 (Ganska mycket samläsning).	—	—	—	2,2	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	2,0	—	—	—	2,0	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1130	5,5	1100	550	550	5,5	1100	550	550	¹⁾ Detta utgör <i>hela</i> den beräknade utgiftsökningen till följd af lärarinne-lövernans höjning.
1700	8,6	1720	860	860	8,9	1780	890	890	¹⁾ Detta utgör <i>hela</i> den beräknade utgiftsökningen till följd af lärarinne-lövernans höjning.
—	3,8	760	380	380	5,0	1000	500	500	
—	—	—	—	44970	—	—	—	49070	

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Termins- avgifter i klasser öfver förbered.	Folkskollärarinns lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			Petition sk höj sta stödet
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Transport	—	—	—	—	—	—	5400	—	—
Avesta elementarskola (samskola)	44	50 à 100	1050	1250	200	1800	—	1800	720
Borlänge samskola.	71	42,5 à 75	950	1150	200	1800	—	1800	—
Växjö elementarläroverk för flickor.	176	35 à 80	1100	1400	300	3500	—	3500	—
Jönköpings elementarskola för flickor.	134	40 à 75	1160	1275	115	4200	300	4500	450
Jönköpings västra elementarlärover- ket för flickor.	106	40 à 75	1160	1275	115	2500	2000	4500	450
Värnamo privata elementarläro- verk (samskola).	45	40 à 60	1100	1300	200	1700	—	1700	—
Lunds högre elementarskola för flickor.	157	40 à 80	1250	[1400]	[150]	3500	—	3500	—
Lunds fullständiga läroverk för flickor.	126	40 à 75	1250	[1400]	[150]	4500	—	4500	800 minst
Malmö högre läroverk för flickor.	204	50 à 80	1100	1500	400	4500	(500) (förhuslig ekonomi)	4500 (+500)	—
Transport	—	—	—	—	—	—	8200	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rarinnors aflön. höjes med be- loppen i kol. 5	Lärarinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj.- antalet)	Lärrar- tjänster (manl. och kvinl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i koll 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj.- antalet)	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	44970	—	—	—	49070	
480	2,6	520	260	260	5,0	1000	500	440	
—	4,3	860	430	430	6,6	1320	660	660	
1980	7,1	2130	1065	1070	7,4	2220	1110	1110	
830	7,1	820	410	410	7,4	850	425	430	
850	7,4	850	425	430	7,5	860	430	430	
—	3,6	720	360	360	4,8	960	480	450	
—	7,2	[1080]	[540]	[540]	7,3	[1100]	[550]	[550]	
—	6,1	[920]	[460]	[460]	6,2	[930]	[465]	[470]	
3350	8,6	3440	1720	1720	9,3	3720	1860	1860	
—	—	—	—	50650	—	—	—	55470	

Lärjungar	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Termins- afgifter i klasser öfver förbered	Folkskollärarinns lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			Petition skolan hö- sta stöd
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Transport	—	—	—	—	—	—	8200	—	—
Malmö Tekla Åbergs högre läroverk för flickor.	305	50 å 85 Gymn. 150	1100	1500	400	2500	2000	4500	—
Malmö Anna och Eva Bunths skola för flickor.	74	75 å 95	1100	1500	400	1500	1000	2500	—
Hälsingborg högre elementarskolan för flickor.	141	50 å 90	1150	1500	350	2000	—	2000	—
Hälsingborg Ebba Lundbergs högre läroverk för flickor.	124	40 å 65	1150	1500	350	2500	—	2500	—
Hälsingborg nya elementarskolan för flickor.	124	50 å 90	1150	1500	350	2800	—	2800	—
Landskrona elementarskola för flickor.	114	85 å 75	1112,50	1309	196,5	2500	—	2500	Ej bestämd summa
Ystads elementarskola för flickor.	124	50 å 85	1012,50	1287,50	275	3750	750	4500	Ej bes summa
Trelleborgs elementarskola för flickor.	42	55 å 75 Skolan är under indragning.	—	—	[200]	1000	—	1000	—
Eslöfs högre flickskola.	60	40 å 75	1000	1200	200	2450	450	2900	—
Transport	—	—	—	—	—	—	12400	—	—

Den har nu klasserna 4—8 samt 42 lärjungar.

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rarinnors aflön. höjes med be- loppen i kol. 5	Lärarinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Lärrar- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	50650	—	—	—	55470	
—	13,1	5240	2620	2500	18,1	7240	3620	2500	
3050	7,0	2800	1400	740	7,3	2920	1460	740	
—	7,4	2590	1295	1300	7,6	2660	1330	1330	
2900	7,8	2730	1365	1240	10,8	3780	1890	1240	
2280	7,2	2520	1260	1240	7,4	2590	1295	1240	
1280	6,8	1340	670	670	6,8	1340	670	670	
2090	7,8	2150	1075	1080	7,9	2170	1085	1090	
[780]	3,5	700	[355]	[360]	4,1	[820]	[410]	[410]	
1380	6,4	1280	640	600	6,5	1300	650	600	
—	—	—	—	60380	—	—	—	65290	

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Termins- afgifter i klasser i förbered.	Folkskollärarinnas lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			Petition skolan höjning stödet
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
			1	2	3	4	5	6	
Transport	—	—	—	—	—	—	12400	—	—
Hörby samskola.	44	50 à 75	950	1150	200	1700	—	1700	350
Hörs samskola.	34	40 à 60	—	—	[200]	1350	—	1350	—
Kristianstads elementarläroverk för flickor.	163	45 à 80	1200	1400	200	3400	500	3900	—
Simrishamn läroverk för flickor.	46	35 à 65	900	1100	200	2000	—	2000	—
Ängelholms elementarskola för flickor.	41	52 à 77	—	1350	[200]	1500	—	1500	500
			Skolan är under indragning. Den har nu klasserna 4—7 samt 41 lärjungar.						
Karlskrona högre läroverk för flickor.	221	50 à 90	1089	1244,40	155,4	4500	—	4500	—
Karlskrona elementarläroverk för flickor.	132	35 à 70	1100	1347,50	247,5	2000	1500	3500	—
Ronneby samskola.	60	30 à 65	950	1150	200	2200	—	2200	—
Göteborg Majornas elementarläro- verk för flickor.	224	45 à 50	1150	1387,5	237,5	4500	—	4500	Så mycket att skolan må kunna fullgöra vill- koret
Transport	—	—	—	—	—	—	14400	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rarinnors aflön. höjes med be- loppen i kol. 5	Lärrinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Lärrä- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	60380	—	—	—	65290	
480	2,2	440	220	[220]	3,4	680	340	[340]	Klasserna läsa tillsam- mans två och två i fler- talet ämnen.
—	2,8	[560]	[280]	[280]	3,8	[760]	[380]	[340]	Klasserna läsa tillsam- mans två och två i fler- talet ämnen.
—	7,8	1560	780	780	7,8	1560	780	780	
1190	6,1	1220	610	460	6,1	1220	610	[460]	
—	3,6	[720]	[360]	[360]	3,8	[760]	[380]	[380]	
1650	11,5	1790	895	900	11,9	1850	925	930	
1590	6,4	1580	790	790	6,5	1610	805	810	
620	3,6	720	360	360	4,8	960	480	480	
—	9,8	2330	1165	1170	10,0	2380	1190	1190	
—	—	—	—	65700	—	—	—	71000	

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Termins- afgifter i klasser öfver förbered.	Folkskollärarinnas lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			Petition från skolan ang. höjning af statsunder- stödet
			1906	1906	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af af disponibla medel	Summa	
			1	2	3	4	5	6	
Transport	—	—	—	—	—	—	14400	—	—
Göteborg Fruentimmersföreningens flickskola.	162	25 Fortsättn.- klasserna 20	1150	1387,5	237,5	4000	—	4000	Så mycket att skolan må kunna fullgö- ra villkoret
Göteborg Sigrid Rudebecks ele- mentarskola för flickor.	213	60 à 100	1150	1387,5	237,5	4500	—	4500	»
Göteborg nya elementarskolan för flickor.	177	75 à 125	1150	1387,5	237,5	4500	—	4500	»
Göteborg M. Halls skola för flickor.	204	60 à 120	1150	1387,5	237,5	4500	—	4500	»
Göteborg G. Wigerts flickskola (privat elementarläro- verk för flickor).	76	60 à 95 (v. t. 10 kr. mera)	1150	1387,5	237,5	2600	—	2600	»
Göteborg Hilda Bergs skola för flickor.	97	50 à 75	1150	1387,5	237,5	3100	850	3950	»
Göteborg Kjellbergsska flick- skolan.	137	10	1150	1387,5	237,5	4000	500	4500	—
Uddevalla elementarläroverk för flickor.	107	40 à 75	1087,5	1287,5	200	4400	—	4400	—
Strömstad elementarläroverk för flickor.	19	35 à 65 Skolan är under	1012,5	1512,5	200	1450	—	1450	—
		indragning. Den							
		har nu							
		klasserna 5—7 samt 19							
		lärjungar.							
Transport	—	—	—	—	—	—	15750	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rarinnors aflön- höjes med be- loppen i kol. 5	Lärarinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Lärare- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	65700	—	—	—	71000	
—	6,1	1450	725	730	6,2	1470	735	740	
—	10,6	2520	1260	1260	13,2	3140	1570	1570	
—	9,3	2210	1105	1110	9,5	2260	1130	1130	
2450	9,5	2260	1130	1130	9,5	2260	1130	1130	
1380	6,7	1590	795	760	6,9	1640	820	760	
—	5,9	1400	700	700	5,9	1400	700	700	
1090	4,7	1120	560	560	4,8	1140	570	570	
1170	6,6	1320	660	660	6,6	1320	660	660	
—	2,3	—	—	—	2,3	—	—	—	
(Ganska mycket samläsning.)									
—	—	—	—	72610	—	—	—	78260	

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Termins- afgifter i klasser öfver förbered.	Folkskollärarinnas lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			Petition skolan höjning stödet
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
			1	2	3	4	5	6	
Transport	—	—	—	—	—	—	15750	—	—
Lysekil samskola.	53	40 å 70	1100	1300	200	1550	—	1550	400 minst
Halmstad högre elementarläroverk för kvinnlig ungdom.	192	40 å 65	1113	1275	162	4500	—	4500	Så my att kan villkoret
Varbergs elementarläroverk för flickor.	57	40 å 70	1100	1400	300	2600	500	3100	1000 minst
Falkenbergs elementarskola.	88	30 å 60	1125	1283,33	158	3000	—	3000	800 minst
Kalmar elementarskola för flickor.	178	40 å 80	1050	1225	175	4500	—	4500	900
Oskarshamn elementarläroverk för flickor.	99	30 å 90	—	—	[200]	3400	400	3800	—
Mönsterås samskola.	45	40 å 50	850	1050	200	1200	400	1600	—
Karlstad högre elementarläroverk för flickor.	191	30 å 60	1275	1500	225	2350	—	2350	—
Kristinehamn elementarläroverk för flickor.	103	40 å 90	1100	1400	300	3550	—	3550	2000 minst
Transport	—	—	—	—	—	—	17050	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rinnors aflön. höjes med be- loppen i kol. 5	Lärarinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Lärar- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	72610	—	—	—	78260	
400	2,7	540	270	270	3,7	740	370	370	
—	6,2	1000	500	500	6,8	1100	550	550	
1810	6,3	1890	945	570	6,4	1920	960	570	
—	6,8	1070	535	540	6,9	1090	545	550	
1570	9,0	1580	790	790	9,2	1610	805	810	
—	6,8	[1360]	[680]	[680]	7,2	[1440]	[720]	[720]	
440	2,4	480	240	240	3,5	700	350	350	
—	6,0	1350	675	680	6,0	1350	675	680	Skolan är icke underkastad villkoret rörande lärarinnornas aflöning.
—	7,3	2190	1095	1030	7,3	2190	1095	1030	
—	—	—	—	77910	—	—	—	83890	

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Termins- afgifter i klasser öfver förbered	Folkskollärarinnas lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			P sta stödet
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
			1	2	3	4	5	6	
Transport	—	—	—	—	—	—	17050	—	—
Filipstad elementarskola för flickor.	37	50 å 75	1100	1250	150	1950	—	1950	500 eller eventuelt 1500
Skolan är under indragning. Den har nu klasserna 4—7 samt 37 lärjungar.									
Arvika elementarskola för flickor.	96	35 å 80	1100	1300	200	2500	350	2850	500 eller eventuelt 1500
Åmåls elementarskola för flickor.	15	—	—	—	—	2000	—	2000	—
Det skolan beviljade statsunderstödet utgår v. t. 1907.									
Seffle samskola.	41	37,5 å 60	—	—	[200]	1000	—	1000	—
Härnösands elementarläroverk för flickor.	116	40 å 75	1200	1400	200	4500	—	4500	—
Sundvalls läroverk för flickor.	183	40 å 100	1200	1400	200	4500	—	4500	1200 minst
Örnsköldsviks högre flickskola.	—	—	—	—	—	500	—	500	—
Skolan har upphört med sin verksamhet.									
Sollefteå samskola.	84	50 å 100	1207,5	1300	92,5	2500	—	2500	Ej summa
Östersund elementarläroverk för flickor.	124	45 å 110	1200	1400	200	3500	—	3500	—
Umeå elementarläroverk för flickor.	119	30 å 70	1200	1500	300	3300	800	4100	—
Transport	—	—	—	—	—	—	18200	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rarinnors aflön. höjes med be- loppen i kol. 5	Lärarinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet	Lärrar- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	77910	—	—	—	83890	
490	3,7	560	280	280	3,9	590	295	300	
1140	6,8	1360	680	680	6,8	1360	680	680	
—	2,3	—	—	—	2,9	—	—	—	
—	1,6	[320]	[160]	[160]	4,0	[800]	[400]	[400]	
950	5,7	1140	570	570	5,8	1160	580	580	
1580	8,4	1680	840	840	9,2	1840	920	920	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	4,0	370	185	190	6,7	620	310	310	
1340	6,5	1300	650	650	7,1	1420	710	710	
1850	6,9	2070	1035	1040	7,1	2130	1065	1070	
—	—	—	—	82320	—	—	—	88860	

Läroverket	Antal lärj. i klasser öfver förbered.	Termins- afgifter i klasser öfver förbered.	Folkskollärarinnas lägsta aflöning			Statsunderstöd förut			Petition skolan höjning sta stödet
			1906	1907	Höjn.	1906	Beräkn. ökning af disponibla medel	Summa	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Transport	—	—	—	—	—	—	18200	—	—
Skellefteå elementarläroverk för flickor.	24	40 à 75	900	1100	200	1700	—	1700	—
	Skolan	är under	indragning.	Den	har nu	klasserna	5—7	samt 24	lärjungar.
Luleå elementarläroverk för flickor.	134	42,5 à 80	1200	1400	200	4150	350	4500	350 event 850
Piteå enskilda flickskola.	11	60 à 75	910	1110	200	1200	—	—	—
	Skolan	är under	indragning.	Den	har nu	klasserna	4—6	samt 11	lärjungar.
Visby högre flickskola.	112	35 à 65	1100	1350	250	4000	—	4000	1000 minst
Summa	—	—	—	—	—	—	18550	—	—

Skolans utgifts- ökning om ve- derbörande lä- rarinnors aflön. höjes med be- loppen i kol. 5	Lärrarinne- tjänster i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 11	Hälften af siffrorna i kol. 12	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 13 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Lärrar- tjänster (manl. och kvinnl.) i klasser öfver förbered.	Skolans utgiftsök- ning be- räkn. af siffrorna i kol. 15	Hälften af siffrorna i kol. 16	Förhöjning af statsunder- stödet beräkn. af siffrorna i kol. 17 (dessa siffror med be- gränsning på grund af lärj- antalet)	Anmärkingar
10	11	12	13	14	15	16	17	18	
—	—	—	—	82320	—	—	—	88860	
—	2,3	—	—	—	2,8	—	—	—	
1150	6,3	1260	630	630	6,7	1340	670	670	
—	1,3	—	—	—	2,0	—	—	—	
(Klasserna 4 och 5 läsa tillsammans i alla ämnen).									
1820	7,3	1830	915	920	7,5	1880	940	940	
—	—	—	—	83870	—	—	—	90470	